

กลุ่มที่ 1 รางวัลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการโค้ช (Coaching for Learning Awards)

1. แนวคิดหลัก

1.1 การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการโค้ช หมายถึง การออกแบบการเรียนรู้ที่นำวิถีคิดและทักษะของการโค้ชมาประยุกต์ใช้ในชั้นเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้คิด สำรวจความเข้าใจของตนเอง เชื่อมโยงการเรียนรู้เข้ากับประสบการณ์ และพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น แกนสำคัญของกระบวนการนี้อยู่ที่การฟังอย่างตั้งใจ การตั้งคำถามที่ช่วยเปิดความคิด และการชวนให้ผู้เรียนสะท้อนคิดอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับเจตนาของโครงการที่ต้องการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงบวกและการเติบโตจากภายในของผู้เรียน

1.2 ความแตกต่างระหว่าง ครูผู้สอนแบบถ่ายทอด กับ “ครูโค้ช” ครูผู้สอนแบบถ่ายทอด มักทำหน้าที่หลักในการอธิบายเนื้อหา กำหนดทิศทางการเรียนรู้ และควบคุมกิจกรรมให้เป็นไปตามแผน ขณะที่ครูโค้ชให้ความสำคัญกับการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิด ได้ตอบ ได้ลอง และได้สะท้อนตนเองมากขึ้น บทบาทของครูจึงขยับจากผู้บอก มาเป็นผู้ฟัง ผู้ตั้งคำถาม ผู้สังเกต และผู้ช่วยประคับประคองการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ค่อย ๆ ก้าวไปข้างหน้าได้ด้วยตนเอง

1.3 การเรียนรู้เชิงรุก (active learning) ในบริบทของกระบวนการโค้ช หมายถึงการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางความคิดอย่างแท้จริง ผู้เรียนได้คิด ได้ตั้งคำถาม ได้แลกเปลี่ยน ได้ทดลอง และได้สรุปความเข้าใจของตนเอง โดยครูใช้กระบวนการโค้ชเข้ามาช่วยให้การมีส่วนร่วมนั้นนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีความหมาย ไม่ใช่เพียงความเคลื่อนไหวในชั้นเรียนเท่านั้น

1.4 ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นแกน ครูมีบทบาทออกแบบการเรียนรู้จากมุมมองของผู้เรียนมากขึ้น ทั้งในด้านความพร้อม ความสนใจ วิถีคิด ประสบการณ์เดิม และจังหวะการเรียนรู้ของแต่ละคน ผู้เรียนจึงไม่ได้เป็นเพียงผู้รับกิจกรรม แต่เป็นผู้มีส่วนร่วมในการสร้างความหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

1.5 ผลลัพธ์การเรียนรู้ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนใน 3 ด้านที่เชื่อมโยงกัน ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ความรู้ ความเข้าใจ หรือสาระสำคัญที่ผู้เรียนควรเรียนรู้ ทักษะ (Skill) ทักษะที่ผู้เรียนควรได้ฝึกและพัฒนา ทั้งทักษะทางวิชาการ ทักษะการคิด และทักษะการปฏิบัติ และ เจตคติหรือคุณลักษณะ (Attitude/Attribute) แนวโน้มภายในที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต การพิจารณาผลงานในครั้งนี้พิจารณาผลลัพธ์การเรียนรู้ จากทั้งประเด็นผู้เรียน “รู้” อะไร “ทำอะไรได้” และ “เติบโตภายใน” อย่างไรจากการเรียนรู้นั้น

1.6 คุณธรรม หมายถึงการออกแบบการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาการคิด การตัดสินใจ และการกระทำที่ตั้งอยู่บนความรับผิดชอบ ความเข้าใจผู้อื่น ความซื่อสัตย์ และการใช้ความสามารถของตนอย่างเหมาะสม คุณธรรมเป็นส่วนหนึ่งของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ควรปรากฏอยู่ในวิถีคิด วิถีเรียนรู้ และวิถีปฏิบัติของผู้เรียน

1.7 นวัตกรรมของกลุ่ม 1 หมายถึง ความใหม่ในเชิงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีหลักคิดชัดเจน และสามารถอธิบายได้ว่าความใหม่นั้นช่วยยกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไร อย่างไรก็ตาม ความใหม่ไม่ได้หมายถึง สิ่งที่ไม่เคยมีมาก่อน แต่หมายถึงการออกแบบหรือประยุกต์ใช้กระบวนการโค้ชในลักษณะที่มีเหตุผล มีความ สอดคล้องภายใน และทำให้การจัดการเรียนรู้มีคุณภาพต่างไปจากรูปแบบเดิมอย่างเห็นได้ชัด

2. หลักการสำคัญในการพิจารณาผลงาน

2.1 ให้ความสำคัญกับคุณภาพของแนวคิดและการออกแบบการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญ โดยมองให้เห็นว่า ผลงานนั้นมีหลักคิดที่ชัดเจนและสามารถแปลงไปสู่การจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีความหมายเพียง

2.2 คุณค่าของผลงานสามารถพิจารณาได้จากการประยุกต์ใช้วิธีคิดและทักษะของการโค้ชใน กระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในด้านการตั้งคำถาม การฟัง การเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนคิด และการชวนให้ ผู้เรียนสะท้อนตนเอง

2.3 ความสอดคล้องระหว่างแนวคิด จุดประสงค์ กิจกรรม คำถาม บทบาทครู บทบาทผู้เรียน และการ ประเมินผล เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยสะท้อนคุณภาพของผลงานในภาพรวม

2.4 หลักฐานที่แสดงให้เห็นการเรียนรู้ของผู้เรียน มีความสำคัญต่อการพิจารณาผลงาน เพราะช่วยให้เห็น ว่ากระบวนการที่ออกแบบไว้สามารถนำไปสู่ผลลัพธ์ด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ และคุณธรรมได้จริงเพียงใด

2.5 ลักษณะของ active learning สะท้อนจากการมีส่วนร่วมทางความคิดของผู้เรียนที่เชื่อมโยงกับแกน ของกระบวนการโค้ช ไม่ว่าจะเป็นการคิด การสำรวจความเข้าใจของตนเอง การเชื่อมโยงประสบการณ์ หรือการ สะท้อนคิดต่อการเรียนรู้

2.6 การพิจารณาผลงานอย่างรอบด้าน มองร่วมกันทั้งหลักคิด กระบวนการเรียนรู้ และผลที่เกิดขึ้นกับ ผู้เรียน เพื่อให้เห็นคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการโค้ชอย่างครบถ้วน

3. องค์ประกอบและน้ำหนักคะแนนของเกณฑ์ประเมิน

เกณฑ์การประเมินผลงาน กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ รวมคะแนนทั้งสิ้น 100 คะแนน โดย กำหนดน้ำหนักคะแนนตามความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบ ดังตาราง

ลำดับ	องค์ประกอบประเมิน	น้ำหนักคะแนน
1	แนวคิดนวัตกรรมและความสมบูรณ์ของแผน	15
2	การบูรณาการชุดความคิดและทักษะการโค้ชตามแนวทาง ICF	30
3	การเรียนรู้เชิงรุกและการเป็นผู้เรียนศูนย์กลาง	20
4	ผลลัพธ์การเรียนรู้ และคุณธรรม	20
5	การวัดและประเมินผล	10

ลำดับ	องค์ประกอบการประเมิน	น้ำหนักคะแนน
6	หลักฐานสะท้อนผลจากครูและนักเรียน	5
	รวม	100

4. คำอธิบายความหมายขององค์ประกอบ

คำอธิบายต่อไปนี้ แสดงความหมายขององค์ประกอบการประเมินทั้ง 6 องค์ประกอบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำความเข้าใจขอบเขตของแต่ละองค์ประกอบ และใช้ประกอบการพิจารณาระดับคุณภาพของผลงานได้อย่างชัดเจนมากขึ้น

4.1 แนวคิดนวัตกรรมและความสมบูรณ์ของแผน (15 คะแนน)

แนวคิดสำคัญ พิจารณาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ในภาพรวม ว่ามีหลักคิดชัดเจน มีความใหม่ในเชิงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่อธิบายได้ และมีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ กิจกรรม กระบวนการโค้ช สื่อ และการประเมินผลอย่างเป็นระบบ

ระดับคุณภาพ	คำอธิบาย
5 ดีเยี่ยม	ผลงานมีหลักคิดชัดเจน ความใหม่ของแผนอธิบายได้อย่างมีเหตุผล และทุกองค์ประกอบของแผนสอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ เห็นได้ชัดว่าแผนช่วยยกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน
4 ดีมาก	ผลงานมีหลักคิดค่อนข้างชัด มีความใหม่ในเชิงการออกแบบการเรียนรู้ และองค์ประกอบส่วนใหญ่สอดคล้องกันดี แม้อาจมีบางส่วนที่ยังไม่เด่นชัดเต็มที่
3 ดี	ผลงานมีหลักคิดในระดับหนึ่ง และมีความพยายามออกแบบการเรียนรู้ให้แตกต่างจากเดิม แต่ความสอดคล้องขององค์ประกอบภายในแผนยังไม่ชัดทุกส่วน
2 พอใช้	ผลงานยังอธิบายหลักคิดและความใหม่ได้ไม่ชัดเจน ความเชื่อมโยงระหว่างจุดประสงค์ กิจกรรม และการประเมินผลยังไม่ต่อเนื่อง
1 ควรปรับปรุง	ผลงานยังไม่สะท้อนหลักคิดนวัตกรรมอย่างชัดเจน และองค์ประกอบต่าง ๆ ภายในแผนยังไม่สอดคล้องกัน

4.2 การบูรณาการชุดความคิดและทักษะการโค้ชตามแนวทาง ICF (30 คะแนน)

แนวคิดสำคัญ พิจารณาการนำชุดความคิดและทักษะการโค้ชตามแนวทาง ICF มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ทั้งในด้านความเชื่อของครูต่อศักยภาพของผู้เรียน การฟัง การตั้งคำถาม การเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนคิด และสะท้อนตนเอง ตลอดจนบทบาทของครูในฐานะผู้ช่วยประคับประคองการเรียนรู้ของผู้เรียน

ระดับคุณภาพ	คำอธิบาย
5 ดีเยี่ยม	ผลงานสะท้อนชุดความคิดและทักษะการโค้ชอย่างชัดเจน ครูเชื่อมั่นในศักยภาพของผู้เรียน เปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนคิดและเรียนรู้ด้วยตนเอง รับฟังโดยไม่รีบตัดสิน ใช้คำถามและการสะท้อนคิดอย่างต่อเนื่อง และมีบทบาทเป็นผู้ประคับประคองการเรียนรู้มากกว่าผู้บอกคำตอบ
4 ดีมาก	ผลงานสะท้อนการใช้ชุดความคิดและทักษะการโค้ชได้ค่อนข้างชัดเจน มีการใช้คำถาม การฟัง และการชวนสะท้อนคิดอย่างเหมาะสม รวมทั้งเริ่มเห็นบทบาทของครูที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดและเรียนรู้ด้วยตนเอง แม้บางส่วนยังไม่เด่นชัดเต็มที่
3 ดี	ผลงานมีการประยุกต์ใช้แนวคิดและทักษะการโค้ชในบางส่วน แต่ยังไม่ต่อเนื่องตลอด กระบวนการเรียนรู้ หรือยังไม่ชัดเจนว่าครูเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนคิดและเรียนรู้ด้วยตนเองได้มากเพียงใด
2 พอใช้	ผลงานมีลักษณะของการใช้คำถามหรือกิจกรรมบางอย่างที่ใกล้เคียงกับการโค้ช แต่บทบาทของครูยังคงเป็นผู้บอกหรือกำกับการเรียนรู้เป็นส่วนใหญ่ และยังไม่เห็นชุดความคิดของครูโค้ชอย่างชัดเจน
1 ควรปรับปรุง	ผลงานยังไม่สะท้อนการบูรณาการชุดความคิดและทักษะการโค้ชอย่างชัดเจน และบทบาทของครูยังไม่แตกต่างจากการสอนแบบถ่ายทอดทั่วไป

4.3 การเรียนรู้เชิงรุกและผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (20 คะแนน)

แนวคิดสำคัญ พิจารณาคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางความคิด ได้คิดได้แลกเปลี่ยน ได้ทดลอง และได้สร้างความหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยครูออกแบบกระบวนการเรียนรู้จากมุมมองของผู้เรียน และใช้กระบวนการโค้ชช่วยให้การมีส่วนร่วมนั้นนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีความหมาย

ระดับคุณภาพ	คำอธิบาย
5 ดีเยี่ยม	ผลงานจัดการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางความคิดอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนได้คิดแลกเปลี่ยน ทดลอง และสะท้อนการเรียนรู้ของตนเองอย่างชัดเจน โดยครูทำหน้าที่ออกแบบและสนับสนุนการเรียนรู้จากมุมมองของผู้เรียนอย่างเหมาะสม
4 ดีมาก	ผลงานจัดการเรียนรู้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนได้ค่อนข้างชัด ผู้เรียนมีโอกาสคิดแลกเปลี่ยน และเรียนรู้ด้วยตนเองในหลายช่วง แม้บางส่วนยังไม่ต่อเนื่องเต็มที่
3 ดี	ผลงานมีการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในระดับหนึ่ง แต่การมีส่วนร่วมนั้นยังไม่เชื่อมโยงไปสู่การคิดหรือการสร้างความหมายของการเรียนรู้ได้ชัดทุกส่วน
2 พอใช้	ผลงานมีกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอยู่บ้าง แต่ยังไม่เน้นการทำตามกิจกรรมมากกว่าการคิด การแลกเปลี่ยน หรือการเรียนรู้จากมุมมองของผู้เรียน

1 ควรปรับปรุง	ผลงานยังไม่สะท้อนการเรียนรู้เชิงรุกและการเป็นผู้เรียนศูนย์กลางอย่างชัดเจน ผู้เรียนยังมีบทบาทเป็นผู้รับกิจกรรมหรือรับสารเป็นส่วนใหญ่
---------------	---

4.4 ผลลัพธ์การเรียนรู้ (20 คะแนน)

แนวคิดสำคัญ พิจารณาผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติหรือคุณลักษณะ (คุณธรรม) ว่าปรากฏอยู่ในจุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างชัดเจนเพียงใด รวมทั้งสะท้อนการเปลี่ยนแปลงภายในของผู้เรียน เช่น การกล้าคิด กล้าถาม การยอมรับความผิดพลาดในฐานะส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ การคิดด้วยตนเอง และการกำกับตนเอง

ระดับคุณภาพ	คำอธิบาย
5 ดีเยี่ยม	ผลงานแสดงผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติหรือคุณลักษณะได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ และสะท้อนให้เห็นการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งในด้านการกล้าคิด กล้าถาม การเรียนรู้จากความผิดพลาด การคิดด้วยตนเอง และการกำกับตนเอง
4 ดีมาก	ผลงานแสดงผลการเรียนรู้ได้ค่อนข้างชัดเจน ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติหรือคุณลักษณะ (คุณธรรม) รวมทั้งเริ่มเห็นผลลัพธ์ภายในของผู้เรียนในบางด้าน แม้บางด้านยังไม่เด่นชัดเต็มที่
3 ดี	ผลงานระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ครอบคลุมหลายด้าน ทั้งความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะในระดับหนึ่ง แต่ความเชื่อมโยงระหว่างผลลัพธ์กับกิจกรรมหรือกระบวนการเรียนรู้ยังไม่ชัดเจนทุกด้าน รวมทั้งผลลัพธ์ภายในของผู้เรียนยังไม่เด่นชัดมากนัก
2 พอใช้	ผลงานระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ค่อนข้างจำกัด หรือเน้นเพียงบางด้านเป็นหลัก เช่น ด้านความรู้ ขณะที่ด้านทักษะหรือคุณลักษณะยังปรากฏไม่ชัดเจน และยังไม่เห็นผลลัพธ์ภายในของผู้เรียนอย่างชัดเจน
1 ควรปรับปรุง	ผลงานยังไม่สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติหรือคุณลักษณะอย่างชัดเจน หรือมุ่งเน้นเพียงด้านความรู้เป็นหลักโดยไม่เห็นการพัฒนาผู้เรียนในมิติอื่น

4.5 การวัดและประเมินผล (10 คะแนน)

แนวคิดสำคัญ พิจารณาความสอดคล้องของการวัดและประเมินผลกับจุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลลัพธ์ที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติหรือคุณลักษณะ ว่ามีความชัดเจนเหมาะสม และช่วยสะท้อนการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เพียงใด

ระดับคุณภาพ	คำอธิบาย
5 ดีเยี่ยม	ผลงานกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลได้ชัดเจน สอดคล้องกับจุดประสงค์ กิจกรรม และผลลัพธ์การเรียนรู้ ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติหรือคุณลักษณะ สามารถสะท้อนการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างรอบด้าน
4 ดีมาก	ผลงานกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลได้ค่อนข้างชัดเจน และสอดคล้องกับจุดประสงค์ กิจกรรม และผลลัพธ์การเรียนรู้ในหลายด้าน แม้บางส่วนยังไม่เด่นชัดเต็มที่
3 ดี	ผลงานมีการวัดและประเมินผลในระดับหนึ่ง และสอดคล้องกับการเรียนรู้บางด้าน แต่ความเชื่อมโยงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ยังไม่ชัดเจนทุกส่วน
2 พอใช้	ผลงานกำหนดการวัดและประเมินผลค่อนข้างจำกัด หรือเน้นเพียงบางด้านเป็นหลัก ขณะที่การสะท้อนผลการเรียนรู้ด้านทักษะหรือคุณลักษณะยังไม่ชัดเจน
1 ควรปรับปรุง	ผลงานยังไม่แสดงการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน หรือการประเมินผลยังไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ กิจกรรม และผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

4.6 หลักฐานสะท้อนผลจากครูและผู้เรียน (5 คะแนน)

แนวคิดสำคัญ พิจารณาคุณภาพของหลักฐานสะท้อนผลจากครูและผู้เรียน ว่าสามารถแสดงให้เห็นการเรียนรู้ ความเปลี่ยนแปลง หรือผลที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการโค้ชได้ชัดเจนเพียงใด ทั้งในด้านพฤติกรรม การเรียนรู้ วิธีคิด ความรู้สึกต่อการเรียนรู้ และการเติบโตภายในของผู้เรียน

ระดับคุณภาพ	คำอธิบาย
5 ดีเยี่ยม	หลักฐานสะท้อนผลจากครูและผู้เรียนแสดงให้เห็นการเรียนรู้หรือความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน ทั้งในด้านพฤติกรรม การเรียนรู้ วิธีคิด ความมั่นใจ การกล้าถาม การสะท้อนตนเอง หรือการกำกับตนเอง มีความสอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ และช่วยให้เห็นผลของกระบวนการโค้ชได้อย่างเป็นรูปธรรม
4 ดีมาก	หลักฐานสะท้อนผลจากครูและผู้เรียนแสดงให้เห็นผลที่เกิดขึ้นได้ค่อนข้างชัด และมีความสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งเริ่มเห็นการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรม การเรียนรู้ หรือวิธีคิดของผู้เรียนในบางส่วน แม้บางส่วนยังไม่เด่นชัดเต็มที่
3 ดี	หลักฐานสะท้อนผลช่วยให้เห็นผลการเรียนรู้หรือความเปลี่ยนแปลงในระดับหนึ่ง แต่รายละเอียดหรือความเชื่อมโยงกับกระบวนการเรียนรู้ยังไม่ชัดทุกส่วน รวมทั้งยังไม่เห็นผลลัพธ์ภายในของผู้เรียนอย่างเด่นชัด
2 พอใช้	หลักฐานสะท้อนผลมีอยู่ในระดับจำกัด หรือสะท้อนผลได้เพียงบางด้าน ขณะที่ความเชื่อมโยงกับผลของกระบวนการโค้ชหรือความเปลี่ยนแปลงภายในของผู้เรียนยังไม่ชัดเจน

ระดับคุณภาพ	คำอธิบาย
1 ควรปรับปรุง	หลักฐานสะท้อนผลยังไม่ชัดเจน หรือยังไม่สามารถแสดงให้เห็นผลที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการโค้ชได้อย่างเพียงพอ